TMT4110 KJEMI



LØSNINGSFORSLAG TIL ØVING NR. 12, VÅR 2015

OPPGAVE 1

a)

a)

$$H_2$$
 CH_3
 H_2
 CH_2
 H_2
 CH_2
 HC
 CH_3
 HC
 CH_4
 HC
 CH_4
 HC
 CH_5
 HC
 CH_5
 HC
 CH_6
 HC
 CH_7
 HC
 CH_8
 $CH_$

b) H₃C-CH₂-CH=CH₂ 1-buten

$$H_3^C$$
C=CH₂

2-metyl-propen (isobuten)

cis-2-buten

trans-2-buten

Oppgave 2

a)

Forskjellen ligger i de funksjonelle gruppene som inngår i molekylene. Disse kan oppsummeres slik (R er en vilkårlig hydrokarbonkjede, f.eks. CH₃-CH₂-CH₂-):

Alkoholer: R-OH.

Aldehyder: R–C(=O)–H med O dobbeltbinding til C og H enkeltbinding til C.

Ketoner: R-C(=O)-R'.

Etere: R-O-R'.

b) Sykliske hydrokarboner har en (eller flere) ringer av C hvor det er enkeltbindinger mellom hvert av C-atomene. Aromatiske hydrokarboner har, enkelt forklart, en 6-ring av C med vekselvis enkelt- og dobbeltbindinger i ringen, eller mer korrekt resonans-struktur mellom C-atomene (alle bindingene i ringen er like, og er en mellomting mellom enkelt- og dobbeltbindinger).

c)

Oppgave 3

a) Hybridisering i 3-metyl-2-heksen: De to karbonatomene ved dobbeltbindingen har sp²-hybridisering, de fem andre har sp³-hybridisering.

6 tetyl metyleter

Oppgave 4

a)

Monomer:

Polymer:

i) eten (etylen): CH2=CH2

polyeten (polyetylen): (-CH2-CH2-)n

CH₃

ii) propen (propylen): CH₂=CH-CH₃

iii) vinylklorid: CH2=CHCl

polypropen (polypropylen): (-CH2-CH-)n

PVC: (-CH2-CHCl-)n

b)

Ved addisjonspolymerisasjon bindes monomere sammen ved hjelp av en ny binding. Denne forutsetter at monomeren har en dobbeltbinding, hvor den ene kan brytes.

Oppgave 5

a)

En termoplast kan omformes ved smelting, mens herdeplaster får en endelig form når den stivner.

h)

Kryssbinding: Binding mellom molekylkjedene. Gjør plasten til en herdeplast.

Oppgave 6

a)

Addisjonspolymerisasjon: Monomerene henger seg sammen uten at noe blir borte.

Kondensasjonspolymerisasjon: Ved dannelse av bindingen mellom monomerene spaltes av et lite molekyl, normalt vann.

b)

OH-gruppene i alkoholen binder seg til hver sin syregruppe, og de to syregruppene binder seg til hver sin alkohol. Dette gir lange kjeder eller ringer.

HOCH₂CH₂O H HO

$$p$$
-Terephthalic acid

 p -Terephthalic p -Terephtha

c) Samme som i oppgave 6b, men med NH₂ i stedet for OH.

d)

Generelle reaksjonsligninger for hhv. polyester- og polyamiddannelse:

$$R-OH + R'-COOH \rightarrow R'-COO-R + H_2O$$

 $R-NH_2 + R'-COOH \rightarrow R'-CONH-R + H_2O$

Vi ser at det spaltes av vann, altså er det kondensasjonspolymerisasjon. (Dette vises også i de spesifikke eksemplene i b) og c).)

e)
At flere ulike monomere kombineres sammen, plastkjedene inneholder deler av minst to ulike polymere.